

Sygn. akt III Ca 388/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Lucyna Morys-Magiera

Protokolant Aleksandra Sado-Stach

po rozpoznaniu w dniu 3 czerwca 2015 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) 1 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego w W.

przeciwko G. J. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrzu

z dnia 17 listopada 2014 r., sygn. akt I C 131/14

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1200 zł (tysiąc dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.**

SSO Lucyna Morys-Magiera

Sygn. akt III Ca 388/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 października 2013 roku powód (...) 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego G. J. (1) kwoty 10256,26 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu wskazał, że na podstawie umowy cesji wierzytelności nabył od (...) S.A. jako wierzyciela pierwotnego prawo do wierzytelności wynikającej z umowy o pożyczkę gotówkową. Powód wskazał, że strona pozwana nie uregulowała zadłużenia wynikłego na podstawie przywołanej umowy.

W odpowiedzi na pozew pozwany przyznał, iż z wierzycielem pierwotnym łączyła go wspomniana umowa, lecz powód nie wykazał, by przysługiwała mu względem niego jakakolwiek wierzytelność, a nawet gdyby istniała, to roszczenia pieniężne uległy przedawnieniu.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 17 listopada 2014r. Sąd Rejonowy w Zabrzu zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10.256,26 (dziesięć tysięcy dwieście pięćdziesiąt sześć i 26/100) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 14

października 2013 roku do dnia zapłaty; w pkt 2 zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.913,00 (dwa tysiące dziewięćset trzydzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że pozwany oraz (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. zawarli w dniu 30 grudnia 2009r. umowę pożyczki gotówkowej w kwocie 10526,32 zł. Mocą tej umowy pozwanemu udzielono pożyczki sumy pieniężnej (§ 1 umowy), w zamian za co zobowiązał się on do jej spłaty wraz z odsetkami w 36 ratach miesięcznych w wysokości i terminach ustalonych w planie spłaty stanowiącym integralną część umowy (§ 7 ust. 1 umowy). W razie niespłacenia raty w terminie (...) S.A. zastrzegł pobieranie od zaległej raty pożyczki odsetek według zmiennej stopy procentowej obowiązującej w tym banku dla kredytów przeterminowanych - czyli 20% w skali rocznej (§ 8 ust. 1 umowy). Bank miał również prawo wypowiedzieć umowę w części dotyczącej warunków spłaty (§ 11 ust. 1 umowy). W tym wypadku w następnym dniu po upływie terminu wypowiedzenia umowy całość zadłużenia z tytułu umowy staje się zadłużeniem wymagalnym i przeterminowanym (§ 12 ust. 1 umowy).

Stwierdził Sąd pierwszej instancji, że pozwany nie regulował wszystkich swych zobowiązań z tytułu zawartej umowy. Wzywany był bezskutecznie do zapłaty zaległości 20 grudnia 2010r., 11 stycznia 2011r. oraz 13 września 2011r.

W dniu 7 marca 2011r. (...) S.A. wezwał pozwanego do zapłaty zaległych rat kredytowych (540,78 zł), odsetek wraz z opłatami (244,23 zł) i odsetek karnych (6,13 zł) pod rygorem wypowiedzenia umowy pożyczki gotówkowej i postawienia w stan wymagalności całej kwoty kredytu. Pozwany powyższych kwot nie uiścił.

Ustalono nadto, że (...) S.A. w dniu 4 października 2011r. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) przeciwko pozwanemu z tytułu rzeczowej umowy na kwotę 7289,88 złotych należności głównej, 409,92 złotych odsetek za okres 1 listopada 2010r. do 3 października 2011r., a do tego 25,65 złotych kosztów. Postanowieniem z 25 października 2011r. (sygn. akt VIII Co 7213/11) Sąd Rejonowy nadał przywołanemu wyżej bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności. Na wniosek banku wszczęto postępowanie egzekucyjne - zostało ono umorzone z powodu bezskuteczności egzekucji.

Na dzień 25 maja 2012r. G. J. (2) dłużny był (...) Bankowi (...) Spółce Akcyjnej w W. kwotę 7289,88 złotych należności głównej, 1534,56 złotych odsetek oraz 126,65 złotych kosztów.

Ustalił Sąd Rejonowy, że powód i (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. zawarli w dniu 29 maja 2012r. umowę sprzedaży wierzytelności przysługujących cedentowi m.in. względem pozwanego ze wskazanej wyżej umowy pożyczki gotówkowej wraz z roszczeniem o zaległe odsetki, koszty i kary (§ 3 ust. 1 umowy cesji), skutecznej od dnia 30 maja 2012r. (pkt 2 aneksu nr (...) do umowy cesji).

Cedent poinformował o przelewie wierzytelności dłużnika pismem z 26 czerwca 2012r.

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o dokumentację złożoną do akt sprawy, z jej szczegółowym wskazaniem w uzasadnieniu wyroku.

W tym stanie rzeczy roszczenie powoda zdaniem Sądu pierwszej instancji zasługiwało na uwzględnienie. Jako podstawę odpowiedzialności kontraktowej pozwanego wskazano normę art. 720 § 1 k.c. w zw. z regulacjami ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2001 r., nr 100, poz. 1081, ze zm.), jako że umowę zawarł konsument (pozwany) z bankiem, czyli przedsiębiorcą.

Sąd zważył, że do obowiązków pozwanego jako pożyczkobiorcy - na gruncie umowy pożyczki z 30 grudnia 2009r. - należała spłata pożyczki wraz z odsetkami w 36 ratach miesięcznych, których wysokość i terminy wymagalności były precyzowane "harmonogramem spłaty kredytu", zgodnie z § 7 ust. 1 umowy. Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało jego zdaniem, że pozwany uchybiał terminom spłat pożyczki i kierowano do niego wezwania do zapłaty. Po stronie wierzyciela zrodziło to uprawnienie do pobierania odsetek za opóźnienie (§ 9 ust. 1 umowy) według zmiennej stopy oprocentowania jak dla kredytów przeterminowanych.

W tym stanie rzeczy (...) S.A. według Sądu Rejonowego miał ponadto prawo umowę z pozwanym wypowiedzieć i postawić całą niespłaconą kwotę w stan wymagalności (§ 11 ust. 1 pkt 1 umowy i § 12 ust. 1 umowy), co też uczynił pismem datowanym na dzień 7 marca 2011r.

Skutecznie w prawa umowne wierzyciela pierwotnego wstąpił powód, zawierając z (...) S.A. umowę o przelew wierzytelności. W myśl art. 509 § 1 k.c. nie sprzeciwiało się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu ani właściwości zobowiązania. Wskazano, że cesja objęła wszelkie dochodzone w tym procesie rodzaje świadczeń pieniężnych.

Zasadność i wysokość zobowiązań pozwanego nie budziła wątpliwości Sądu pierwszej instancji. Wszystkie rodzaje dochodzonych roszczeń pieniężnych (kapitał, odsetki kapitałowe, odsetki za opóźnienie) jego zdaniem znajdują podstawę w postanowieniach przedmiotowej umowy pożyczki, a wysokość dochodzonej pretensji była niewątpliwa jako udowodniona załączonymi do pozwu kserokopiami dokumentów, których jednak prawdziwość i zgodność z pierwowzorem nie była przez pozwanego w ogóle kwestionowana. W tym przypadku zdaniem Sądu kserokopia stanowić może dowód okoliczności faktycznych, z których powód wywodzi swe prawa i stąd wskazał, że nie ma znaczenia, że - jak trafnie sugeruje pozwany w odpowiedzi na pozew - wyciągi bankowe nie stanowią obecnie w postępowaniu cywilnym dokumentu o mocy zrównanej z dokumentami urzędowymi - art. 95 ust. 1a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe.

Jak przyjął Sąd Rejonowy, na zasądzone roszczenie pieniężne składają się kwoty: 7289,88 złotych niespłaconego pożyczonego kapitału, 1554,51 zł tytułem odsetek umownych za opóźnienie naliczane przez bank, 1285,22 zł odsetek ustawowych za okres od 30 maja 2012r. (dnia cesji) do dnia 7 października 2013r., 126,65zł kosztów poniesionych przez bank celem dochodzenia wierzytelności.

Odnosząc się do zarzutu przedawnienia, uznał go Sąd pierwszej instancji za bezzasadny w świetle normy art. 118 k.c. w zw. z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. , bowiem bieg terminu został przerwany przed upływem 3 lat od dnia wymagalności nawet co do pierwszej raty pożyczki (tj. od 1 lutego 2010r.), zwłaszcza, że przed dniem 1 lutego 2013r., a to z dniem 4 października 2011r. (...) S.A. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, któremu Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 25 października 2011r. nadał klauzulę wykonalności. Podzielił przy tym pogląd Sądu Najwyższego zaprezentowany w wyroku z 12.01.2012r., sygn. II CSK 203/11, LEX nr 1125087, iż wnioszek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przerywa bieg przedawnienia. Zaznaczono, że wniesienie przedmiotowego powództwa przez powoda ponownie przerwało bieg przedawnienia.

O odsetkach orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu na mocy art. 482 § 1 k.c.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., przyjmując, że pozwany przegrał sprawę w całości.

Apelację od tego orzeczenia w całości wniósł pozwany, domagając się jego zmiany i oddalenia powództwa w całości oraz zwrotu kosztów procesu za obie instancje, względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Zarzucał naruszenie przepisu prawa materialnego w postaci art. 353 § 1 kc poprzez błędne zastosowanie i uznanie, iż powództwo jest uzasadnione bowiem nastąpiło następstwo prawne pomiędzy (...) SA a powodem, mimo braku wykazania legitymacji czynnej powoda przy jej kwestionowaniu ze strony pozwanego. Jego zdaniem doszło także do naruszenia art. 721 kc w zw. z art. 395 § 2 kc poprzez ich niezastosowanie i przyjęcie, że powodowi przysługiwało roszczenie wobec pozwanego mimo braku wierzytelności (...) SA względem pozwanego. Podnosił, że wspomniany bank nie spełnił wobec pozwanego świadczenia, nie wypłacił mu umówionej sumy i odstąpił od umowy z pozwanym.

Skarżący podnosił nadto naruszenie normy art. 89kc poprzez jego niezastosowanie i ocenę jako spełniony warunku zawieszającego uzależniającego skuteczność umowy przelewu od zapłaty przez powoda ceny nabycia wierzytelności. Wskazywał powyższą okoliczność za nieudowodnioną mimo zgłoszenia wątpliwości ze strony pozwanego. Apelujący

ponadto powoływał się na niestosowanie art. 509 kc i uznanie, że doszło do zbycia wierzytelności wobec pozwanego, kwestionując wartość dowodową kserokopii zawiadomienia o cesji wierzytelności znajdującej się w aktach sprawy.

W apelacji zarzucano również naruszenie przepisów postępowania w postaci art. 129 § 2 kpc poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że powód przedłożył do akt poświadczone za zgodność oryginalne odpisy dokumentów, podczas gdy nie odpowiadają one oryginałom z powodu zamazania części treści z powołaniem na tajemnicę handlową; zarzucał też naruszenie art. 128 § 1 kpc poprzez jego niezastosowanie i nadanie sprawie biegu mimo braków formalnych pozwu w postaci dołączenia nieczytelnych kopii załączników do pozwu, które doręczono skarżącemu.

Apelujący podnosił naruszenie przepisu praw amaterialnego w postaci art. 6 ust. 3 ustawy o radcach prawnych poprzez uznanie, iż powód złożył do akt poświadczone za zgodność z oryginałem kopie dokumentów stanowiących dowody w sprawie, podczas gdy w kopiach częściowo zamazano w nich treść, są zatem nietożsame z oryginałami.

Dalej skarżący podnosił błędną ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie polegającą na przyjęciu, iż doszło do skutecznego przelewu wierzytelności mimo braku oryginałów czy zgodnych z nimi odpisów dokumentów, co stanowiło także jego zdaniem na ruszenie art. 233 kpc. Wskazywał, że błędnie oceniono stan faktyczny, albowiem przyjęto istnienie legitymacji czynnej po stronie powoda, podczas gdy powód nie wykazał, że Bank (...) SA wykonał swoje zobowiązanie wobec pozwanego, to jest przelał umówioną kwotę na jego konto oraz że nabył od tego banku istniejącą wierzytelność wobec pozwanego.

Ostatecznie apelujący zarzucał naruszenie art. 510 kc poprzez przyjęcie przez Sąd pierwszej instancji, iż doszło do skutecznego zawarcia umowy cesji, mimo braku wykazania jej skutku rozporządzającego w postaci przelewu ceny nabycia oraz odmowy uznania wyłącznie zobowiązującego jej charakteru.

Apelujący wnosił o dopuszczenie dowodów ze znajdujących się w posiadaniu powoda potwierdzeń przelewu środków na rachunek bankowy pozwanego kwoty będącej przedmiotem umowy pożyczki na okoliczność niedostarczenia mu przedmiotu pożyczki; wnosił o zobowiązanie powoda do wykazania należytego umocowania dla osób zawierających z nim umowę pożyczki z ramienia (...) SA i wystawiających wezwanie do zapłaty i wypowiedzenie umowy. Podnosił, iż bank najpewniej z powodu jego złej sytuacji finansowej odstąpił od umowy pożyczki, więc nie mógł jej następnie wypowiedzieć.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów postępowania drugoinstancyjnego według norm przepisanych.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 3 czerwca 2015r. Sąd Okręgowy w Gliwicach oddalił wnioski dowodowe zawarte w apelacji pozwanego jako spóźnione.

Sprawę rozpoznawano w trybie uproszczonym, kierując się regulacją art. 505¹ pkt 1 kpc, mając na uwadze iż na roszczenie główne składała się należność główna w kwocie 7289,88zł oraz odsetki ustawowe, umowne i koszty (art. 20 kpc).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego nie mogła odnieść skutku.

W pierwszej kolejności wskazać wypada, iż brak było podstaw do uznania, iż w niniejszej sprawie nie dołączono do akt załączników do pozwu; zostały one bowiem dołączone w należytej formie i o odpowiadającej wymogom procesowym treści, brak było zatem podstaw do uznania nieprawidłowości nadania biegu pismu powoda (art. 128 § 1 kpc). Zawierały one bowiem niezbędne dla niniejszego procesu informacje, a ich kompletności i mocy dowodowej w istotnym dla rozstrzygnięcia sporu zakresie, pozwany nadto nie podważył w sposób skuteczny, o czym poniżej.

Następnie uznał Sąd Odwoławczy, iż ustalenia faktyczne w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia sporu w niniejszej sprawie zostały poczynione prawidłowo, w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, uznany słusznie przez Sąd Rejonowy za wiarygodny.

Podkreślenia wymaga, że pozwany podczas postępowania toczącego się przed Sądem pierwszej instancji nie podważał mocy dowodowej dokumentów złożonych do akt sprawy, podkreślając w odpowiedzi na pozew, iż łączyła go w przeszłości umowa z wierzycielem pierwotnym, a jedynie dochodzone świadczenie uległo przedawnieniu.

Kwestionując jednak w dalszej kolejności istnienie i wartość roszczenia powoda, nie zgłosił on żadnych konkretnych zarzutów ani wniosków dowodowych na ich poparcie, na stosownym etapie postępowania.

Podważanie wiarygodności dokumentów złożonych do akt sprawy, nie mogło mieć miejsca w postępowaniu drugoinstancyjnym, zaś wnioski dowodowe zawarte w apelacji pozwanego oddalono jako spóźnione na zasadzie art. 381 kpc, nie dopatrując się okoliczności uzasadniających niemożność ich powołania na wcześniejszym etapie postępowania.

W oparciu o dokumenty złożone do akt sprawy w kserokopiach uwierzytelnionych przez radcę prawnego reprezentującego powoda w niniejszej sprawie, zdaniem Sądu Odwoławczego zasadnie Sąd pierwszej instancji poczynił niezbędne ustalenia dla stwierdzenia słuszności dochodzonego roszczenia.

Uznać bowiem za Sądem Rejonowym wypada, że umowa cesji wierzytelności wraz z aneksem nr (...) i komplet pełnomocnictw należycie uzasadniały legitymację czynną powoda, zaś pozostałe dokumenty złożone w kserokopiach niepotwierdzonych, lecz nie podważane skutecznie w odpowiednim czasie co do mocy dowodowej w zakresie stwierdzanej nimi treści przez przeciwnika, uzasadniały także roszczenie powoda co do jego istnienia, wymagalności oraz wysokości, w szczególności odnosząc się do dokumentacji potwierdzającej uruchomienie kredytu na rzecz pozwanego, której pozwany wcześniej nie kwestionował.

Z tych to przyczyn, nie doszło do zarzucanego w apelacji naruszenia przepisów art. 353 § 1 kc, art. 509 kc, art. 1kpc, art. 6 ust. 3 ustawy radcach prawnych oraz art. 233 kpc. Powód bowiem, przy określonej procesowej postawie pozwanego, należycie wykazał zasadność dochodzonego roszczenia (art. 6 kc w zw., z art. 232 kpc), natomiast sam apelujący, wywodząc określone, przeciwne do twierdzeń pozwu skutki prawne z wskazywanych przez siebie okoliczności, nie podolał ciężarowi dowodowemu go obarczającemu mimo profesjonalnej reprezentacji w procesie.

Tym samym Sąd Okręgowy uznał, że nie doszło do zarzucanej w apelacji błędnej oceny materiału dowodowego, czy nieprawidłowych ustaleń faktycznych we wskazanym w środku zaskarżenia zakresie.

Odnosząc się natomiast do zarzutów dotyczących charakteru czynności umownych w odniesieniu do ich skutków rozporządzających czy zobowiązujących, należało uznać, że materiał dowodowy uznany, jak wyżej wskazano, za zdalny do poczynienia wiążących ustaleń faktycznych w świetle stanowiska procesowego pozwanego i inicjatywy dowodowej powoda, pozwalał na przyjęcie, iż doszło do zaistnienia przesłanek odpowiedzialności kontraktowej pozwanego wobec powoda; nie dopatrył się tu Sąd Okręgowy naruszenia art. 509 i 510 kc; na marginesie należy zaznaczyć, że podważanie kwestionowanie prawidłowości pełnomocnictw osób zawierających umowy z ramienia banku (...) SA oraz powoda, czy domaganie się wykazywania uiszczenia przez powoda na rzecz powyższego banku ceny nabycia wierzytelności na obecnym etapie postępowania nie mogło być skuteczne. Podkreślenia wymaga, iż pozwany nie zgłosił w stosownym czasie kontrdowodów na okoliczności przeciwne od twierdzeń pozwu, popartych materiałem dowodowym, które sam przywoływał.

Z tych wszystkich powodów oddalono bezzasadną apelację pozwanego na mocy art.385 kpc.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono po myśli art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc, obciążając przegrującego pozwanego obowiązkiem ich zwrotu na rzecz wygrywającego powoda. N koszty te składa się wynagrodzenie pełnomocnika powoda będącego radcą prawnym,

obliczone stosownie do § 6 pkt 5 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

SSO Lucyna Morys-Magiera